

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Foi'a, candu condeu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieresterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatòria.

Brasovu 17|5 Februarie 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Brasovu 13/1 Febr. Astădata rugam pe neguiaitori si industriari, că se stea cevasi de vorba cu evenimentele, pentru ca apoi era si potu vedea de trebisoarele sale.

Ati vedintu domnilor, ca cinstita „Reuniune unguresca pentru 'naintarea industriei" fundata mai de multu in Pest'a impartita in limb'a maghiara o proshiamatiune a sa si nescase statute, pe temeiul carora provoca pe toti neguiaitorii, fabricantii, artistii si mesterii din totu cuprinsulu Ungariei si alu Transilvaniei, pentru ca se se inscrie si 'oresicum inroleze cu totii intr'o singura societate mare si ramurita preste ambele tieri, (seu candu s'ar putea si preste Croati'a, Slavoni'a, Dalmati'a) si asié se dea primulu exemplu de unificatiune a tierilor si a natiunilor. Adeveratu ca scopurile ce'si propuse acea reuniune a le ajunge sunt pre catu se poate mai maretie si mai frumose; comunicatiuni bune, capitaluri estime, creditu ascurata, o iute administratiune a dreptatii, politica justa in privint'a vamilor, latirea de sciintiele speciale, seu cu alte cuvinte scole reale, comerciale, technique, academii pentru comerciu, libertatea de asociatiuni, insinutarea cunoștințelor statistice primitore la industria, intretinerea de comunicatiune cu tierile si măile straine, mai in scurtu, inavutirea tuturor si a tierii.

Spre ajungerea tuturor acestor scopuri neguiaitorii, artistii si mesterii de tota ramurile deocamdata nu se fac mai multu, decat se supuna la platirea unei taxe anuale, care se va trameze regulat la Pest'a. Din acele taxe apoi se voru face mai multe minuni, intre altele se voru tipari carti si foi periodice in limb'a maghiara si se voru imparti pe la toti membrii, pentru ca se se procopseasca si se faca bani multi. Pentru conscrierea de membrii si adunarea de taxe s'au denumit in tota tienuturile tierii comisari subordinati reuniunii din Pest'a. Aici in Brasovu avemu onore a ve recomenda Dv. pe ddni Ioan Alecs, neguiaitoru, omu alu pacii intru tota poterea cuventului, Kamner profesorul la evangeliici si Faflik neguiaitoriasiu carele 'si vede numai de trebisor'a sa. Publicul de aici da cu socotela, ca denumitii comisari au fostu recomandati in Pest'a de catra dnii deputati de aici Friedr. Böhmches si Emil. Trauschenfels. Noi nu scim, atatu inse vedem din tota procedura aceasta, ca intru adeveru boierii si patricii ungureni privescu pe toti neguiaitorii si industriari acestei tieri de aceea ce

„Trompet'a" din Bucuresci intielege sub numirea bajocurósa de „Burta-verde" seu icra verde, "adica omeni buni, crestini si mai buni, caroru inse le place a castiga forte multu, a si trai prea bine si a nu le mai pasa in lumea aceasta de orice se intempla cu ei si fara ei, a platit de sila bucurosi ori catu li se cere si a roga pe Ddieu ca se'i scape de mai reu. Eca asié opinione au si domnii din Pest'a despre neguiaitorii si industriari nostrii; de aceea ei nu se indoiesc, cumca „Burta-verde" ii va inlesni cu cateva sute de mii pentru inaintarea susu aratelor scopuri minunate, fara a mai reflecta la acelui adeveru cunoscute la poporale luminate de ani trei mii, cumca comerciul si industria fugu departe de tierile in care legile nu iau nici o sigurantia. Care este legea cambiala (Wechselgesetz) in Ungari'a? Se nu scia ore „Burta-verde" nici pana astazi, ca aceea este facuta curat numai in favorea boierilor, ca arrestul personalu lipsesc si ca formele sunt multu mai intortocate decat si la oca austriaca? Si unde este vreo lege comerci-

ciala in Ungari'a? Va crede ore Burta-verde din Transilvania, cu tota ea ea nu face politica decat numai candu o impingu altii de spate, ca cu o lege electorală ca oea din Ungari'a si cu o casa de boieri ca oea de acolo votulu clasei midilocie, adica alu cetatienilor neboieriti va cumpani vrediniora in legislatiune, pentru ca se'si faca si ea legi pe sam'a sa? Dece mai sunt omeni carii credu asié ceva, apoi noua nelipsesc numai ca se'i fericim cu vorbele s. evangeliu: Fericiti cei saraci cu spiritul, ca a acelora este imperat'a ceriului.

Aducetve aminte de candu Kossuth intre anii 1840 si 1848 fundase erasi o societate mare nationala spre ruinarea comerciului si a industriei austro-germane. Pe atunci toti era persecutati cati nu purta vestimente facute in tiéra si nu bea vinuri numai unguresci etc. Urmarea fu ruinarea forte multor case si discreditarea totala.

Scim nu ca si altii, ca cu ajutoriulu comerciului se jocă cate o politica forte inalta; inse nu asié. —

— Pre catu amu observat, cu destula parere de reu, locuitori Transilvaniei se interesă si astădata prea pacinu de espusetiunea universala dela Paris. Dreptu ca foile publice inca 'si implinira in aceasta privintia catu se poate mai reu misiunea lor; politic'a si erasi politic'a rapesc spatiu si abate luarea-aminte dela luarile pacii luate in strinsulu intielesu alu cumentului. Publicatiunile camerelor comerciale din Brasovu si Clusiu sunt strigari ca in desertul Arabiei. Si totusi cate obiecte interesante ar avea si Transilvania nu numai spre ale arata lumii, ci si spre a le prefase in articuli de comerciu! —

Intr'aceea ne-au venit aici la Brasovu inca si o alta provocare din Vien'a dela dn. Rudolfu Eitelberger de Edelberg profesorul la universitate si la academia de artele frumose. Dn. profesorul cere la espusetiunea Museului i c. s. reg. austriacu pentru arta si industria*) intre alte obiecte transilvane demne de vedintu si considerat mai multe parti constitutive din portulu natiunalu romanescu, precum tiseta si mai alesu cuseturi si chindesituri romanesce dupa forme si figurele cunoscute de antice, de care scim bine ca aname in tienuturile de pe Murasius, Tarnave, Ariesiu si Somesiu sunt destule. Nici unu obiectu n'are se remana in Vien'a, ci dupa finirea espusetiunii totu se voru remite la adres'a loru.

Ne place a crede, ca nu numai firmele neguiaitorii B. G. Popovici (alten Fleischmarkt Nr. 706) si Perlea et Muresianu (hôtel national in Leopoldstadt), ci si on. redactiune a „Albini" nu si voru pregeta a inlesni doritorilor de a lua parte la acea expusetiune atatu tramitera la Museu, catu si remiterea obiectelor la proprietarii seu mai bine proprietarielor loru.

Nu se ceru multe obiecte. Cateva maneci si bratiare (alias ciopage) femeiesci, stergare seu sterjare tiesute mai cu maiestria antica, catrinie, brane, vreunu covor d'ou si altele asemenea aru interesa pe lumea europeana ce nu cunosc portulu romanescu cu statu mai multu, deca cate cinea si ar lua ostenela in Sibiu, Clusiu, Alba Carolina, S. Reginu, Desiu etc. a trameze si fotografie colorate de barbat si femei, inse nu miniatura, ci macar in formatu 40 marime de 10 multu 12 pollicari patrati. Ve aduceti aminte cum descriu portulu romanescu mai multi straini fara ca se'lua fia vedintu vreodata.

*) Kais. königl. österreich. Museum für Kunst und Industrie.

Nu seim deca on. comitetu alu asociatiunii va fi primita sen nu, provocarea susu atinsa. B.

Hermanst. Ztg. Nr. 37 din 12 Febr. aduce din condeiulu corespondintelui seu dela Pest'a de dato 8 Febr. acea faima, cumca intre persoanele ohiamate spre a conduce afacerile in urmarea noualor prefaceri se vorbesee, ca d'ora s'ar recere, ca Escoletie Sale mitropolitului comite Alecsandru Sterea Siulutiu cu privire la adencele sale betranetie se i se dea unu asié numitu episcopu coadjutoru. Adica, dice corespondintele, se se intempe ce'sa intemplatu in dilele lui Bach-Schmerling si cu episcopulu r. catol. Nic. Kovacs seociu de nascere, ca'i pusera in côte mai anteiu pe episcopul Haynald cadiutu pe atunci in Ardélu ca din nuori, dupa aceea ilu delaturarea cu totulu. Inse totu acelu diariu observa, ca deca cumva nuoi potentatori ungureni aru delatura pe mitropolitul Al. Sterea Siulutiu, acesta nu s'ar intempla din cauza betranetielor, ci pentruca Esc. Sa indata dupa esirea patentei din 20 Sept. 1865 avuse conflicte cu grafi Belcredi si Eszterházy, pe atunci ministrii, era acum — asié curendu cadiuti cu sgomotu, precum si ca Esc. sa ar trece de conducatorulu partitei ce se numesce a „Gazetei".

Pentru noi din tota acestea nimicu nu este nou. Incercarea de a delatura pe mitropolitul Siulutiu se facuse si la 1861, apoi si la 1864. Despre conflictul avutu cu boierii cei mari inca atingeseram in aceasta gazeta inainte cu cateva luni. Gr. Mauritiu Eszterházy numise rebelu pe mitropolitul Siulutiu si pe toti cati au mersu la diet'a din 1863/4 si la senatulu imperialu. Mitropolitul ii plesni cuventulu de rebela indeuptu, numindu totuodata insielatori pe toti aceia carii aru voi se amagésca pe monarchulu spre a se abate dela legile sanctionate. Totu acelu boieriu s'ar inceroatu a imparechié inca de atunci pe ambii mitropoliti. Inse discretiunea nu ne sufera a spune mai multe inca si despre acea intemplare gretiosa. De amu sci ca parentii mitropoliti pôrta memoriale istorice despre cate patieseu in lume mai alesu cu cei mari, noi poate ca n'amu fi comisul nici atata indiscretiune; inse anume cu par. mitropolitul Alecsandru se mai poate intempla precum se intemplase si in 1852 in urma unei denuntatiuni tocmai pre candu romanii asteptau cu sete mare venirea monarchului si sta gata de a petitiona pentru — universitate.

De altmintrea omu fara minte ar fi acela, care ar crede ca 'si mai poate resbuna in o forma ori alt'a de mitropolitul Alecsandru. Preas. Sa isi are in fiacare di dinaintea sa pe predecesorii sei in seauulu archipastorescu, carii in dilele loru au patit fara nici o asemenea mai reu; era ca se mai bata pe mitropoliti cu vena de bou si se'i arunce in temnitia ca in dilele lui Apafy pe mitr. Sava Brancovici, credem ca asié ceva nu se mai poate in vecii veciloru. Era ca se 'lu delature? Au turoji nu delaturara si mai deunadi pe patriarchala ecumenicu dela Constantinopole, de ce se nu o faca si boierii nostrii?

In au. 1849 candu rebelii condamnasera pe mai multi romani la morte, se aflara mai multi intre ei, carii apucara pe protopopulu Petru Germanu din Brasovu, tata la vreo siepte princi si cu preotés'a pe atunci in vieti'a, si ilu oblegara se mărga unde va sci, ca se se hirotoneasca de episcopu. Petru Germanu era omu de statu nalta. Ei numai atata cautara, ca si turci candu au pusul pe M. Apafy de principe. Si scoti cine era pe atunci stapani pe aici? Famosulu Csányi, Alecs. Dozsa profesorul de drepturi, colonelul Kiss, maiorul c. r. pens. Cserei trecutu apoi la insurgentsi, doi Béldi s. a. s. a.

Fagarasiu 14/2 Febr. Intielegintia a intréga romanésca a districtului cu vicariu gr. uniu si protopopulu gr. resariténu in frunte au naintatu catra ambii domini mitropoliti o petitiune consunatóre, in care dupa ce 'si respica dorerea pentru conflictele urmante mai alesu in toile publice si dupace le votéza incredere de plina, ii róga cu totu adinsulu, că se midiloscésca la locurile mai nalte couchiamarea unui congresu națiunalu, său déoa acést'a nu s'ar putea, se conchiamae incui comitetulu.

Romanii din acelu districtu adusera cu acestu pasu cau'a națiunala intr'unu stadiu nou.

Blașiu 25 Ian. Domnule Redactoru! Éstedata mi-am luat de tema se ti relationesu cate ceva despre parerile nóstre, ale romanilor de pre Ternave, facie ou petitiunea substernuta Maiestatii Sale imperatului de domii Georgiu Baritiu si Dr. Ioane Ratiu in urmarea provocarilor ce li se facusera in cau'a nóstri națiunale si mai alesu a conservarei autonomiei Transilvaniei, si spre aceast'a scopu a redeschiderei ditei transilvane din Sibiu dela 1863/4.

Si éta ce dicu ómenii: „de si amanata si dupa asteptare multa, totusi bine nimerita! Si se nu ve mirati neci de un'a parte a acestei expresiuni ca ce fiacare e intemeiata; pentru ca spunenduo cam asia intre patru ochi, ómenii se temeau fórtă, ca va se ne surprindia denumirea ușui ministeriu ungurescu si nou'a reconstituire a monarchiei, fara de a ne fi datu si noi romanii barem cea mai pucina manifestație oficiosa despre simtiemintele si dorintiele nóstre facie cu nou'a constituire a imperiului; — se temea ca prin amanarile si traganarile barbatilor fruntasi ai nationei de a apucá representarea si aperarea causei națiunali, — vomu ajunge acolo, incatu déoa ne vomu cască canduva gur'a pentru drepturile nóstre națiunali si provinciali, ni se va inchide gur'a cu intrebarea, ca dece nu amu vorbitu la timpulu seu?! Asia-dara vedi, ca e intemeiata partea assertiunei ce dice: „de si amanata si dupa asteptare multa.“

Intr'aceea multiamita spiritului de viéta națiunalu romanu, — multiamita istetiei, simtiului patriotic si națiunale si promtétiei de sacrificia in cause națiunale, adaugemu cu bucuria si a dôu'a parte „dara bine nimerita.“ — Si dicemu ca memo:andulu său suplic'a e bine nimerita in sece, ca-ci esprima dorintiele juste ale nóstre ale romanilor, — si e binenimerita in comunicarea la locurile competente, ca-ci prin tactic'a fina a domnilor respecivi supradis, le-a succesu a'i deschide calea la Maiestatia Sa imperatulu, si o au mantuitu de „puner ea ad acta“, carea nu o incungurá candu ar fi fostu naintata pre calea deregatorilor.

Nci pre aici neoi amu fostu neci suntemu de acea parere, ca dôra nu ar fi fostu mai bine déca ne-amu si potutu esprime intr'unu congresu ori intr'o conferinta națiunale mai alesu din alegeri libere purcesc, si déoa din anumite parti de unde ni se totu vorbesce de congresu si comitetu națiunale legiuittu, ni se midiloscé ceva de acestu felu, primeșmu numai cu multiamita.

Si prin urmare numai dupace in urm'a tootoruru strigatelor si trapedarilor, — nu amu fostu norociti a dobândi alta cale de manifestație dorintelor si pretensiunilor nóstre, — dicemu ca memorandulu romanu datu Maiestatii Sale imperatului e „binenimerit“. Acésta o repetim in asie impregiurari, candu nou'e romanilor ne sunt inchise tóte calile de convenire si manifestatiunea simtiului omune; memorandulu este binevenit, ca-ci in acest'a romanii incredintati pre simtiulu de dreptate alu monarchului si pre numerositatea sacrificialor ce au pusu pentru tronu si patria, precum si pre repetitele promisiuni mai estatic, ca voru fi considerati; — si au descoperit si ei in modu cum li s'a potutu — dupa impregiurari — mai solemn dorintele sale juste si basate pre sanctiunea Maiestatii Sale imperatului, inainte de constitutiunea nou'a a imperiului si inaintea denumirei ministeriului ungurescu. — De unde acum facundu'si romanii din partea datorint'a, remane la cei mai mari, caroru trebue se le fia la anima fericiere toturor, ca se ia in consideratiune si eosaminare dorintele nóstre manifestate in petitiunea substernata.

(Va urmá.)

Sibiu 10 Febr. 1867.

Domnule Redactoru!

In Nr. Gazetei sub dto. Simleu in 8 Ian. a. c. unu membru (anonimu) alu Asoc.

face órecare observatiuni in respectul celor, ce au cetitu Dsa, cu privire la membrii Asoc. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, si anume dice: „ca s'ar fi fostu decisu că toti acei membrii, cari se afla in restantia cu solvirile la cass'a Asoc., se se eschida dela Asoc., ca atare conclusu nu i se pare cu cale, ca ce Asoc si-a denumit colectanti pentru astfelii de bani; mai incolo dice: ca dsa inca a admisunatu la unu asemene colectante in an. tr. 10 fl. spre administrare la cass'a Asoc. si ca pana in diu'a de astazi n'a primitu cuitantia dela cass'a, prin urmare neci ca scia, de s'a administratua acea suma la loculu seu, adauge apoi, ca asié voru fi patindu si alti membri! ne sciindu cum stau cu detori'a; in fine opinéza, că se se faca una provocare la fiaocare membru depunerea restantie si numai in acelui casu, candu unulu său altulu s'ar dechiara, ca nu mai voiesce a solvi ratele presorise, se se deredice din starea de membru alu Asoc. scl.“

La aceste observatiuni atatu in interesulu adeverului, catu si spre informarea mai acurata a dlui membru despre activitatea Asoc. si resp. a comitet. aceleiasi, ne simtimu indetorati pre bas'a protocoleloru si actelor Asoc., a respunde urmatorele:

Este adeverat, ca in siedint'a comit. Asoc. tienuta in 2 Sept. 1862 § 97, s'a fostu decisu, ca acei membrii, cari nu voru platí tacsele presorise prin § 6 din statut. Asoc., se se dechiare de esiti din sinulu membrilor Asoc., dar' acést'a decisiune, in siedint'a urmatore a comitetului din 8 Oct. 1862, cu ocazia autenticarei protocolului siedintiei din 2 Sept. 1862, s'a modificat in sensulu § 36 lit. d) din statutele Asoc., care modificare s'a publicat si prin diurnale romanesci totu in lun'a lui Oct. 1862 (in prot. siedintiei comit. Asoc. din 8 Oct. 1862). De atunci s'a facutu repetitive provocari pentru platirea tacselor restante, chiar' si ad. gen. a Asoc. tienuta la Al'bă Iulia in 29 Aug. an. tr. a adusu unu conclusu, că membrii Asoc. aflatori in restantia pre anii trecuti se se provoca prin DD. colectori, asi respunde tacsele presorise. Acelu conclusu, pre bas'a decisiunei comit. in siedint'a sa din 4 Sept. an. tr. § 67, s'a si executat sub dto. 10 Dec. Nr. 199 an. tr., comunicanduse cu resp. DD. colectanti la numeru de 32, precum si se poate vedé si din reportul secr. facutu in siedintia comit. din 8 Ian. a. o. (vedi si prot. sied. comit. din 8 Ian. § 5 si Nr. 2 din „Tel. rom.“). Déca dupa tóte aste totusi on. membru alu Asoc. n'a potutu veni la cunoisciint'a mesurilor luate in asta privintia din partea Asoc., apoi cau'a pote fi, ca elu n'a urmaritu totudeuna cu cerut'a atentiu activitatea comit. Asoc., alu carui protocol de vreo cativa ani se publica intregu din siedintia in siedintia, in „Tel. rom.“ si dupa acela si in alte diurnale romane. Ba Asoc. si resp. comit. aceleia, in privint'a scoterei tacselor restante, au facutu cu doi ani si mai bine inainte de acést'a, chiar' si ceea ce opinéza d. membru alu Asoc., adică: membrii aflatori in restantia fura provocati prin bilete anumite, pentru depurarea restantelor cu aceea adaugere, ca acelias, cari se voru dechiara in scrisu, ca nu vrea a mai platí se voru considerá de esiti din sinulu Asoc. Dreptu documentu despre acést'a pote servi conclusulu adusu in siedint'a comit. Asoc. tienuta in 6 Sept. 1864 § 52, in urm'a careia, tiparinduse provocari (500 la numeru) anumite, s'a tramesu prin DD. resp. colectori pre la DD. membrii aflatori in restanta, ceea ce se poate vedé si din prot. agendeelor Asoc. Nrri 162, 163, 164, 165, 1864, — din protocolulu siedintiei comit. din 8 Nov. § 68 1864, cum si din reportul secr. la ad. gen. tienutu la Abrudu in 1865 (mai vedi si actele acelei adunari pag. 43—44 si 66). Ba inca Asoc. resp. comit. aceleia, in interesulu scoterei regulate a tacselor restante, cum si pentru incuragiarea intelligentie romane de a înă parte mai caldurósa si mai activa spre sprinuirea acestui asiediemantu curatul națiunale si carele'si are desifit ușoară scopu atatu de maretii, a efectu si mai multu, decatu opinéza mai susu mentionatulu membru alu Asoc. in observarile sale. Comitetulu Asoc. conformu conclusului seu, adusu in siedint'a din 3 Oct. 1865 § 66, in consonantia cu altu conclusu alu ad. gen. tienute la Abrudu in 29 Aug. 1865, a datu la lumina in an. 1866, una conspectu despre toti membrii Asoc. si despre tóte ofertele venite la Asoc., dela urdirea aceleia pana la finea anului 1865. Acelu conspectu tiparit cu spesele Asoc.

s'a tramsu gratis prin DD. colectori, pre la membrii Asoc. Din acestu conspectu a potutu vedé fiaocare membru, déca se afla in restantia si pre cari ani? si cu catu, cum si déca responsabile taose s'au trecutu in resp. protoeile ale cassiei Asoc. ori ba? Acum déca tóte aceste n'au venit la cunoisciint'a on. membru alu Asoc., apoi neci Asoc. neci comitetulu ei. neci altul cineva, nu pote se fia de vina. Cu tóte aceste au mai fostu si sunt si alte egli, pre care on. membru potea se se informeza despre conclusele si lucrările comit. Asoc.; déoa avea indoieli despre unulu său altulu obiectu, relativ la agendele Asoc., său in casulu déca on. membru alu Asoc. n'au fostu noșocit se capete nici provocari neci atare conspectu, in voia adioa i stete, a se adresá său la secret, său chiaru la comitetulu Asoc., cum urmează si alti membri incasuri de indoieli si de lipsa. (Va urmá.)

UNGARI'A. Proiectu de lege pentru regularea si asecurarea nationalitatilor si a limbelorlor in Ungari'a:

§ 1 Dispusetiune fundamentală. In Ungari'a, urmatorele popore istorice ale tierei, precum: maghiarii, romanii, serbi, slovacii, nemtii, si rusinii, se renunosc prin lege fundamentale de națiuni regnicolari, egalu indrepatatită că națiunitate politica si limba asemene indrepatatita.

Astfelui standardulu națiunalu, colorile naționali si portulu națiunalu ca expresiune esteriora a națiunitatii, anca sunt de asemene indrepatite pentru fiacare națiune a tierei.

§ 2. Principiuri fundamentali. Pentru determinarea, regularea si representarea in sfer'a publica, a nationalitatilor si limbelorlor singulare se stăveresc de principiu: pluralitatea numerică a sunfetelor si orondarea comitatelor si districtelor, precum si cea a cercurilor de alegere si de administratiune se ordina a se face astiforma, in catu acele se constee déoa nu curat, dar' in mare său in cea mai mare parte din un'a si aceasi națiunitate a tierei.

Realisarea practica a arondarei se va regula prin o lege speciale. Pentru elaborarea unui astfelui de proiectu de lege, pe bas'a de cruii indescolitòrie se va esmita o comisiune regnicolare constatatoria din tóte națiunitatile tierei in asemene proportiune.

§ 3. Aplicare generale in josu. In comunele orasienesci si satesci, precum si in (cercuri¹), comitate si respective districte, națiunitates majoritatiei respective poporatuni, in catu acesta majoritate este degădă — său prin orondarea ordenata ar' deveni — absoluta, altintere cea relativa, este: națiunitatea publica in tienutulu respectivu, si limb'a aceleiasi majoritatati este limba oficiosa atatu a representantei politice sau politico administrative, catu si a tóte deregatoriele publice de acolo — presupunendu oa acea majoritate se tiene de un'a óre care va dintre cele siese națiuni ale tierei. Daca acestu casu nu este, atunci membrii politicamente indrepatatiti ai unui astfelui de locu (tienutu²), cu luare in consideratiune a elementului ce acolo seu in celu mai de aproape tienuta predominesc, au dreptu asi determina on'a dintră cele siese națiunitati ale tierei, de națiunitatea publica, si limb'a acesteia de limba oficiosa.

Particularii acelor minoritatati, cari se tienu de alta națiune regnicolare, au dreptulu nemarginitu a se folosi de limb'a loru națiunale atatu in adunarile representantilor, catu si in trebile loru propriu la oficiurile si judecările publice, si rezolvirile oficiose au a urmá in aceasi limba, daca acesta e limb'a poporale si esercoitata acolo, altintre rezolvirile se facu in limb'a oficiosa.

§ 4.3). Aplicare in susu. Fiacare națiune regnicolare, care in consiliulu coronei nu e reprezentata degădă prin una ministru cu portofoliu, pentru sustinerea intereselor propriamente naționali va fi reprezentata acolo prin una membru luat in sinulu ei.

Mai incolo: fiacare națiune are se fia in destulu reprezentata in cas'a de susu a die-

¹⁾ Ambe voturile serbesci sunt pentru lasarea afara a „cercuri“, de óre ce limb'a oficiosa a acestora ar fi cea a comitatului.

²⁾ Déca „cercuri“ s'ar lasá afara, atunci si acestu eveniment este superfluu.

³⁾ Hodosiu vre ca acestu § se se începe astfelu: „Fiacare națiune va avea unu capu națiunalu denumit de maiestate, care ca atare e membru de jure alu casii de susu, si e capu perpetuu alu unui comitetu naționalu.“ Asemene etc.

tei tierei, precum si la regimul de tiéra si la tóte dicasteriele si tribunalele centrali ale tierei; in specie in fruntea comitatelor si respective districtelor, unde face majoritate.

Acesti membri si unei fiacare natiuni au caracterul de insasi propri'a natiunalitate; in specie membri de o natiune regnicolare in sine reprezenta in corpulu legislativu propri'a natiunalitate, éra cu membri celorlalte natiuni impreuna, reprezenta tiér'a.

Limb'a acelei natiuni regnicolare care formeza majoritate in tiéra, e limb'a oficioasa in aceste corporatiuni. In despartiemintele singulare si in senate inss, si in specie la tóte trebile concepute in alta limba, pertraptarea se poate, éra resolvirea trebe a se face in aceiasi limba. Éra representantii natiunilor in minoritate, au dreptul in dieta a se folosi de limb'a propria natiunalate, si in acésta limba se suscep in diurnalul vorbirile loru⁴⁾.

§ 5. Aplicare speciale in josc. Legile tierei, apoi ordinationile, emisele si transcrierile gubernului, si ale autoritatilor centrali de ori si ce specie, trebe a se comunicá si respective a se publicá pentru tóte natiunile, de tiéra si in specie cu municipiurile pe langa testulu originalu si in limb'a propria natiunalate respective in limb'a oficioasa a acelor'a in testu de asemene autenticu.

Daca intre aceste döue teste s'ar' esca dubietate, decide testulu primaru.

§ 6. Aplicare speciale in susu si in coordanare. Representantiele, magistraturile si capii comitatelor si respective distriptelor, precum si comunele orasenesci si satesci dimpreuna cu antistiente loru apoi judecatoriele orasenesci, de comitatu seu distriptu si de cercu, precum tóte oficiurile inferioare de administratiune, corespundu in susu cu autoritatatile superioare in limb'a loru propria oficioasa, si (cu exceptiunea casurilor din § 5.) primescu resolvirile, impunerile seu ori care alte comunioari numai in acésta limba.

Totu asié in limb'a propria oficioasa, corespundu intre sine autoritatile de aceiasi categoria seu coordinate, daca au ace'a limba of., éra daca nu, atunci pe langa testulu originalu alu limbei proprie, se folosesce limb'a oficioasa a autoritatiloru centrali de tiéra⁵⁾.

§ 7. Limb'a oficiurilor in causele partiloru. Causele litigiose, si peste totu tóte trebile privatiloru, au de a surge in limb'a partiloru. Daca inse partile ar fi de döue deosebite natiunalitati regnicolare, atunci in limb'a actorelorui⁶⁾, dar' partea ceealalta are dreptu, in catu limb'a ei ar' fi usitata in acelu cercu, a se folosi de ea intru aperarea propria si in tóte remediuurile juridice. Si ér' daca numai una dintre parti s'ar' tiené de una dintre cele siese natiune ale tierei, seu daca numai limb'a unei parti ar' fi usitata in cerculu respectivu de oficiu, — atunci in limb'a aceleia; — daca inse neci una parte nu se tiene de óre careva dintre cele siese natiuni regnicoare, ori limb'a neci a unei parti nu este usitata in respectivu cercu de oficiu, — atunci in limb'a oficioasa a autoritatiei judecatoresci respective politico-administrative, si in acésta limba au apoi de a se face sentintele seu ori ce resolutioni, precum si substernele la instantiile mai iualte.

Representantii de dreptu seu mandatarii partiloru, au dreptul a se folosi seu de limb'a acestora, seu de cea a oficiului.

Asemene: in cause criminali, cercetarile si tóte pertraptarile au a surge in limb'a inculpatului, si in acésta limba se facu sentintele si tóte ori ce alte decisiuni, presupunendu ca inculpatul se tiene de un'a ore careva dintre cele siese natiuni, seu ca limb'a lui natinnale e usitata in cerculu respectivu de oficiu; altintre in acea limba natiunalate de tiéra usitata acolo, care dupa declararea propria a inculpatului o prucepe mai bine.

In casu candu inculpatii fiindu mai multi, ar' fi de diferite natiunalitati, atunci dupa imprejurari seu are locu o delegatiune corespondentia, seu pe langa aplicarea de interpreti jurati, se folosesce limb'a oficioasa a deregatoriei.

Conformu acestorui dispusetiuri se purcede

intru ascultarea de martori fia in cause civili si in cause criminale.

§ 8. Egalitatea natiunale pe terenul de cultu si instructiune — peste totu. Instructiunea natiunale cu scopu de cultura si proprietate universale, se dechira de chiamare publica a statului. In conformitate cu acésta, pentru inaintarea ei se dispune statu prin medilocele proprie ale unei si fiacare natiune, catu si prin asemene adjutorare din medilocele statului.

De aci, fiacare natiune regnicolare pentru ajungerea acestui scopu are dreptul de a se intr'unii in totalitatea sa seu in parte, a forma asociatiuni publice seu reunioni private, a funda totu feliulu de institute de invetiamentu si de cultura, a infinita fundatiuni, si peste totu pentru promovarea culturei si desvoltamentului natiunal in tóte ramurile si in tóte direptiunile, a se constitui intr'o universitate natiunală, si totu modulu a validitatá in'erecele proprie spirituale si materiali.

§ 9. In specie in scólele populari instituite de invetiamentu, si in comunicatiunile acestora si ale cultului. In tóte scólele instituite superioare de cultura si instructiune ale celor siese natiuni regnicolare, limb'a propria natiunalate este limb'a instructiunei.

Institutele natiunali si respective confesiunali de cultu si invetiamentu ale singuratecelor natiuni de tiéra sunt de dreptu si intru tóte egali cu asemenele institute publice de statu; in tóte acele, unde se propune istoria pragmatica a tierei, are a se propune si istoria propria natiunalate cá studiu oblegatu.

Comunitatile de cultu si instructiune, autoritatile si institutele, precum si tóte reuniunile de cultura ale natiunilor regnicolare, au dreptul, atatu in intrulu loru, catu si in comunicatiunea esterna cu altele si in gubernulu si cu autoritatile publice, a se folosi de limb'a propria natiunalate; si gubernulu si autoritatile publice le respondu seu le dau resolutiuni numai in aceiasi limba.

§ 10. La universitatea tierei, la academii de dreptu, si alte scóle mai inalte seu de mediu- locu. La universitatea de tiéra din Pest'a pe langa catedrele de invetiatura pentru limb'a si literatur'a fiindu libera in acele limbe si pentru orice alte studii si esamenele potenduse face in oricare dintre limbele de propunere.

Asemene regula se va observá si la alte academii de dreptu, dar' numai cu considerare la natiunalitatile mai bine reprezentate in respectivele parti de tiéra.

Nu altintre in institute publice de statu pentru invetiamentu, fia acele inferioare, de mediu- locu, seu superiori, limb'a poporatiunii in alu carei mediu-locu se afla, se va introduce seu celu pucinu in parte de limb'a a instructiunei.

Ér' in acele parti de tiéra unde in mediu- locu órecarei natiuni regnicolare astfelu de institute lipsescu, ele au de a se infintá in numru coresponditoru⁷⁾.

§ 11. Garantia. Dispusetiunile fundamentali ale acestei legi forméza o parte integrante a constitutiunei; ele se punu sub scutul diplomei de incoronare, si intr'o formula corespondientia au a fi suscepute in aceiasi.

§ 12. Dispusetiune esecutiva. Acésta lege, in partile ale caroru realisare nu depinde dela arondarea ordinata in § 2, are numai decatul — éra in celealte parti, la timpul seu — a intrá in activitate: si tóte legile seu ordinatiunile interioare contrarie acestei legi se dechira de sterse.

Pest'a 25 Ian. 1867. „Conc.“

Pest'a 12 Febr. Tigrii, adioa Kossuthianii nu voiescu nici ministeriu din partit'a lui Deák, din care causa tuerimea, care se afla pe partea tigriloru era se comita nesce escese urite. —

AUSTRIA INFER. Vien'a. Din unu rescriptu alu ministerialui de resboiu din 14 Dec. astam, ca in an. 1866 s'au condamnatu pentru crime forte grele oficiri din armat'a imperatésca si anume: grafu Paulu Auersperg locot, pe 6 ani, — Alecs. Martin loc. prim. dela gend. pe 7 ani, — Felics Rimay din reg. 58 de ped. pe 5, — T. Weber loc. casieru la gend pe 4, — Achile Morassini locot. husaru cá desertoru pe 2, Ios. Perner locot. dela reg. 62 pe 6, Wilh. br. de Batz capitau la regim. de curasiri Nr. 4 cá desertoru pe 1 anu, — grafu Alb. Fugger.

⁴⁾ Manoilovicu nu vre dreptul liberu de limb'a in dieta.

⁵⁾ Manoilovicu e in contra usului de döue limbi chiar' si in acestu casu.

⁶⁾ Mileticiu vre limb'a incului asemene ca in causele criminale.

Glött, locot. oá insielatoru pe 2, — Ios. Maschke capitau dela reg. 53, ca a foratu cass'a si a comisa brutalitati pe 2, — Fried. Erbe locot. la marina pe 1 anu, si toti cassati pentru totdeauna, éra cei nobili seu magnati lipsiti si de rangurile loru. —

Vien'a 11 Febr. Petitiunea celoru 1493 venita in susu dela guverna se pertractă in o siedintia a in. cancelarii traneilvane, dupa care érasi se va re'ntorce la cabinetu. —

Prag'a 4 Febr. 1867.

Diurnalul cechilor "Politik" publicà in Nrii 15, 16, 19, 20 unu articolu fórt interesantu, intitulat "Capacitatea de domnire germana si maghiara in Austria", care credu ca va fi de óresicarea interesu si pentru on. lectori ai "Gazetei"; deci 'mi liau vol'a de a face unu estrasu din acestu articolu, ca on. publicu se'si pofa face o idea mai chiara despre starea lucrarilor si despre unii barbatii mari a'i imperiulu nostru.

"Politik" la inceputul articolului seu se plange in contra ministrului Belocedi si dioe, ca acest'a e spre daun'a federalismul fara de a se simti cá slavu si fara de a functiona cá atare etc. — Mai incolo dice, ca Dlu Kaiserfeld e de nascere slovac ou numele Mauritiu Blagatinsek nobile de Kaiserfeld, si candu acésta i'a imputat-o deputatulu Hermann in diet'a din Graz, 10 Dec. an. tr. Kaiserfeld a respunsu, ca e fiu adoptivu alu germanilor "dankerfüllter Adoptivsohn".

Scimus cu totii cum si-a folositu Dlu acest'a tóta elocint'a cu finea anului trecutu in diet'a din Graz, spre a documenta, ca in Austria numai germanii si maghiari aru fi competenti de a domni preste celealte popóre; in urm'a carora s'au si grabit organele unguresci a numi pre Kaiserfeld de o persóna potenta; ma "P. Napo" organulu lui Deák, dice, ca Austria ar fi prea fericita, candu ar fi in tóte locurile atari barbati, cá Blagatinsek de Kaiserfeld, si ca diferintele cu Ungaria s'ar complaná carendu; apoi amicii dualismului l'au recomandat si cá ministru de statu.

"Politik" face la aceste urmatóriile reflecioni: "Maghiarii se nu o lia in nume de reu, déca noi luam in risu aceste ilusiuni, ca de altintre noi suntemu toleranti, candu vedem inaintea nostra barbati consecinti, cari chiar si contrariului sciu insuflá respectu, si asia cu totu dreptulu potu pretende respectulu din partea nostra. Totusi ce se cugetam noi despre comed'a politica, care se pofa cu neconsecint'a politica a unui barbatu, pre care au indrasnél'a órba (Keckheit) — de a'lui reprezentá cá pre unu fiitoru ministru de statu alu popóreloru austriace. Noi privim aceste presupuneri, ca cele mai dure vatemari ale popóraloru austriace, si incatu aceste purcedu dela maghiari, pre aces'ta, ca pre contrarii tuturor colorulalate natiunalitatii conlocuitórie, carora (ungurilor) trebuie se li se respunda dupa cum meritá."

"Noi volim a documenta judecat'a nostra, cu protocolulu stenograficu din diet'a Stiriei in mana, care e moral'a si care este necredint'a politica si catu de a deee ori personalitatii politice se supunu metamorfosei politicei, déca le jace in interesu a castigá unu portefoilu, seu spre a'si documenta capacitatea loru guvernatória.

Dlu Kaiserfeld a disu si a scrisu urmatóriile: "Ungurii su inimicioi toturoror acelora, ce este austriacu, se radiema pre legi de statu unilaterali si pre articlii de legi, cari involva in sine vatemarea toturoror drepturilor austriace." Mai incolo, dupa ce d. K. citéza pe largu date istorice-documentandu, ca Ungaria de candu e sub dominirea habsburgica neciodata nu s'abucuratu de asia independentia, cum o pretende astadi etc.; apoi conchide: "legile din anulu 1848 si articulul III, care introduce unu ministeriu corespondientiu ungurescu, infintéza o armata propria unguresca si acésta o subordinéza ministeriului ungurescu, tóta poterea persecutativa o pune in man'a palatinului si prin acea conturba unitatea corónei, privinduse din ori si care punctu alu legalitatei sunt nula si nimicu (null und nichtig). Prin aceste se conturbă ecuilibriul monarchiei, acésta insusi se desbină in doue parti, pusetiunea s'a, ca potere mare devine impossibila." "Tóte aceste legi", — dice dlu Kaiserfeld mai incolo, "s'au storsu cu puterea dela imperatulu pre timpulu respectivu, fara de invoirea representantilor imperiului seu a tierilor singuratece, seu celu pucinu a ministriloru Austriei."

La aceste adauge „Politik“ : „Slavaoului adoptiv Blagatinsek de Kaiserfeld dechiră legile unguresci din 48 că nula si nemicu, dice, ca acele s'au storsu cu puterea dela imperatulu, ca ele desbina Austri'a in dōue parti (dualismu!) si pusestiunea Austriei că putere mare o face imposibila; si ce se vedi! dupa ce acelasi conducatoriu germanu au trecutu prin cateva metamorfoze, pasiesce cu sinceritate germana adoptata, cu spiritu si cu sciintia germana, pentru acelasi legi din 48*), cari „desbina Austri'a in dōue parti“ si pusestiunea ei, că putere mare o face imposibila! Potu atari barbatii pretende că se fia respectati din partea concetatiilor culti, potu-se eli numeră intre celi cu caracter solide? Nu e unu scandalu politiu dupa decursulu aloru 4 ani a aperă contrarietatile cele mai evidente, nu e un'a prodigiune a Austriei, a cere dualismulu dupace nu numai si-a esprimatu convingerea, ci a si scrisu-o, ca acestu dualismu desbina imperiulu in dōue parti si pusestiunea lui, că potere mare o face imposibila, si acēst'a au depus'o Dlu Kaiserfeld in 11 Apr. 1861 in diet'a din Graz; demintiesca o déca pote!!“ —

Totu atunci a disu dlu Kaiserfeld mai incolo, ca banulu Cioatiei cu totu dreptulu s'a resculatu cu putere armata in contra aceloru legi, ca aceste au fostu oaus'a revolutiunei unguresci; si ca poporale Austri'ei atatu prin sacrificiile loru numerose, cari le-au adusu pentru subsistintia monarhiei (auditi!), catu si prin sanctiunea pragmatica si au castigato dreptulu, de a pretende că se nu se faca Ungariei concesiuni unilaterali“. — Mai dice Dlu, cum aru maghiarisă ungrui pe celealalte popore conlouitòrie, indata ce aru deveni in possesiunea legilor din 48, si cum le-aru suprematisă; la oare casu inse de secun, ca inca mai tare s'arū opune celealalte popore — că in 1848 — suprematiei maghiare. „Desbinesc astazi Austri'a in dōue parti, implinindu visurile unirii personale in Ungari'a, si libertatea interna e iugroata in aceste parti. Ungari'a independenta trebuie se maghiariseze.“

„Acest'a eră credeulu politiu alu dlui Kaiserfeld, candu dlu inca nu ave de lipsa că se'si documentese capacitatea de domnire, pe atunci elu a prevediutu pr̄e bine, ca ar urmā dupa punerea in activitate a legilor unguresci. Elu a prevediutu desbinarea statului, maghiarisarea toturor uatiunalitatilor nemaghiare si a prevediutu, dice dlu, cu catu dreptu apucase Jelacic armele in contra legilor din 48, spre a scapă Austri'a din pericol. D. Kaiserfeld atunci posiedea inca o judecata sanetosă. „Naplo“ si „Debatte“ nu saltau cu portefoilelu ministeriale pre dinante ochiloru lui.“

— Astfelui de complimente capata d. Blagatinsek de Kaiserfeld de unu timpu incōce totu mereu, din partea diurnalului desunumitu; nu sciu cum i va place epitetulu, venditoriu de patria, care i se atribue pre langa documente invederete.

Acf dar' v'om comunicatu o epoca din vieti'a dlu Blagatinsek nobile de Kaiserfeld, că la casu candu dlu in adeveru ar fi dotatu cu portefoilelu ministeriale, se sciti ce persona e; ér' de alta parte, că se ve convingeti, cum si schimba unii poliuci mari credeulu politiu pentru interesele proprie, fara pieu de rusine.

Unii ómeni sémana unoiu animalcule numite paraziti, cari pana le merge bine traiescu de pre spinarea cutarui animalu, dupace inse incepe a-le merge mai reu, se lipescu aliorea unde éra au sperare de bine. Apoi ce se le faci, déca se lipescu, lipituri, paraziti trebue se fia, ca parazitulu si pre spinarea leului totu parazitu seu lipitura remane si se numesce cu totu dreptulu.

Vedeti ca „Presse“ vechia si d. Schubelka cu „Reform'a“ abia au apucatu se dea si romanii ardeleni semne de vieti'a, si indata le-au aparatu barbatesce cau'a, intielegu petitiunea celor 1493 romani. Aceste dōue foi, cari au influintia cea mai mare dintre tote foile imperiului, documenteaza din destulu, ca romanii nu-su nula. — Óre afara de organele maghiare si „Telegrafulu rom.“ mai aflase in lumea tota

* Adica candu au aperatu legile unguresci si dualismulu in diet'a din Graz, cu finea anului trecutu.

Coresp.

péna, care se cutese fara rusinare a desprobá pasulu celor 1493 romani?? Nu credu! Pre aici inca totu de petitiunea romanilor e vorb'a, toti aplaoideza pasulu acest'a că indreptatulu si chiaru in celu mai bunu timpu nimeritu.

Chiaru ne incointintéza firul electricu, ca cont. Beloredi si-a datu demisiunea; cehii nu'l plangu de locu, nici germanii. Cehii dieu că'i servesc spre onore retragerea dela regim, că se nu fia de facia candu s'a infintia dualismulu. Despre simptomele cari le voi observa dupa schimbarea ministerialui, numai deacatu voi referi. — .p.

Post'a redactiunii.

Blasius, M. Campianu, fara data. „Ran'a Blasiului si genesea aceleia!“ Totulu se intorce pre langa unele brutalitati ce dici ca s'aru intempla in clasele gimnasiale. Te indatorezi a lua orice respondere pentru publicare. Fii bunu totusi de citesce mai anteiu lega presei cu tota luarea-minte; era déca scii casori speciale, pentru care poti respunde, acolea este directiunea, cum si inspectiunea superioare. Bine va fi se recitesci si regulile stilisticei

Din districtulu Fagarasiului 20 Dec. Unu Olténu. „Perspicatiune preste constitutiune.“ — Déca ai casuri speciale de abusuri, fi bunu mergi cu ele la dn. Prefectu alu districtului, éra de n'ai séu nu le-ai putea proba, lasa-le in grija altuia, care ar avea curagiul de a esí cu numele pe facia fara multa perspicatiune preste constitutione.

Dein Alb'a superioare Ianuariu 1865 X. Ca gr. F. Haller din Biseric'a-alba a facutu si face incolo si incōce. Unde sunt casurile pe care se le poti comproba, adeveri? Nici unulu nu este anumitu. Publicul si gubernul voiescu se afe fapte, éra nu frase. —

Bobohalma 31 Ian. Se va publica.

Sibiu 10 Febr. I. P. Despre portarile forte esecive ale unor tineri. Déca le scii bine si nu le poti suferi, acolo este directorul; séu déca vrei, si comitetul asociatiunii transilvane, carele este datoru a pri-veghe pentru cultur'a nu numai intlesuala, ci si mai alesu morală intru intlesulu statutelor. Intréba, cum se intielege „Lehr- und Lernfreiheit“ pe acolea.

Blasius 2 Febr. N. Indata cei vomu afla locu vomu publica. —

Vien'a 8 Febr. A. Cei anumiti in corespondintia au protestat la redactiune in contra encomiilor. La celealte le vomu cauta locu. —

Margau 30 Ian. n. Scrisoarea pusa la post'a din Huedinu in 1 Febr. ajunse aici numai in 14 adica la 2 septemanii. Vomu publica din ea cate nu s'au intardietu.

Naseudu 7 Febr. n. „Este in gimnasii batai'a trupescă prescrisa séu inca ertata?“ Intrebati la Clusiu pe du. consiliariu de instructiune publica. Chiaru in armata batai'a trupescă s'a desfintat, cu singur'a exceptiune de casuri criminale mari si orice brutalitati comise cu volnicia asupra feciorilor sunt pedepsite. Corporalii nu mai pôrta betie. —

Literariu. Conditionile abonamentului la „Archivu“. Totu incepatalu e greu, cu anevolia, — omne initium durum, — dupa limb'a moderna — dificil.

De acea nu e mirare, déca si incepatalu Archivalui e cu greu, anevolia, dificil.

Cu greu, din mai multe cause, că totu de un'a, — antanu si mai de frunte, ca la incepatalu abonatiunea, la tote foliele literarie ne-literarie, curru forte anevolia — dificilminte.

Terminulu abonamentului nostru, inainte de ast'a cu una luna, l'am fostu desfisutu cam pre 27 Dec. 1866 v. (5 dile inainte de anulu nou), pre candu cugetam si determinam numerulu exempliarilor pre totu anulu.

Inse, — homo proponit, deus disponit; — din'a de 27 Dec. 1866 fu cesa mai friguroasa pana acum in asta érna: 23 grade sub 0!

In acea di fatale si termometrulu abonamentului nostru inca aratá mai stase grade, inse fara 0.

In termini aritmetici: numerulu abonatiloru, prenumeranti au subscripti, pre 1 anu au pre $\frac{1}{2}$, eră atatu de microscopicu, catu nu de 2 ori pre luna, cate 1 cöla séu 2, cum anunciasemu, ci mai ca nici de 2 ori pre anu in cate una $\frac{1}{2}$ de cöla, nu amu fi potutu edá din ce aveam incasatu.

Inse dupa 27 Dec. temperatur'a se scaimba, si ambe termometrele se redicara mai susu; nu prea susu, cum amu fi dorit, ci asia, catu,

charu Dlu, totu amu mai resuflati; si avemu buna sperare, ca de se va redicá alu nostru in proportiunea celor 3—4 dile dupa 27 Dec. pana adi, numerulu abonatiloru nostri in 2—3 septemanie se va urca preste CL!

Buna sperantia avemu, — pentru suma intelligentiei romane trice neindoitu preste CL — si de 1 milia de ori celu puoinu.

Din care numeru de CL — de milie, credem, ca celu pucinu unu % se interesă de ce amu promis pentru Arhivu, si cu atat'a amu fi prea multumiti.

Inse dechiraramu de buna óra inainte, ca la atare casu neasteptat, la $\frac{2}{3}$ din abonatii nu amu poté sierbi numai deoatu, — inse totu amu face ceva si atunci, chiaru si cu órcare sacrificiu, numai se avemu cui.

Deci rogam de nou cu totu respectulu pre respectabilea Inteligenti'a romana, a ne onorá catu mai curendu cu comisiunea sa, — bis facit, qui cito facit, — oblegandune si din partea nostra a o implini ou tota anima si din tute poterile nostre.

Conditionile sunt urmatorie.

Pretiulu abonamentalui: 3 fl. v. a. pre anu pentru provinciele austriace, — 1 galb. pentru celealte.

Foli'a din cau'a absentiei editoriului dela loculu tipariului, deunacandata nu pote aparé de 2 ori pre luna, precum s'a fostu anunsiat, — ci numai dupa una luna, la 35—40 de dile, in cate 2—3 cöle de una data.

Candu cass'a Archivului se va adauge moi binesioru de catu pana acum, si déca pedecele legei de presa se voru delaturá, — editoriulu érasi se va intorce la conditiunile din 1 Dec. 1866.

Celealte conditiuni ramanu nescambate, precum le anunciasemu totu atunci.

In fine adaugem: ca DDloru, cari voru ave bunetate a aduná si a ne tramite prenumeranti, oferim din parte-ne bucurosi 1 la 10 exemplaria.

Blasius 1 Ian. v. 1867. Editoriulu.

Nr. 420/civ.

2—3

E dictu.

Dela magistratulu Brasiovului că tribunalu judecatorescu se face cunoscutu, cumca in 25 Sept. 1866 a marit in Brasiovu Moise Oprea lasandu dupa densulu unu testamentu.

Fiindu afara de remas'a vedova Maria nascuta Vasili Lazaru, a 3-a muiere, si afara de 3 prunci din a 3-a casatoria cu numele Dumitru, Ioanu si George Oprea voru se mai fia si copii din casatorii a 1-a si a 2-a inca in vieti'a, ale carora nume si locu de locuinta tribunalului acestuia nu este cunoscutu: asia se provoca acestia, că in restempu de 1 anu se se arate si se'si a doua declaratiunile sale de clironomi, ca la dincontra se va pertracta clironomi'a cu clironomii cei ce se voru aratá si cu curatorulu numitul pentru ei Dn. advocat prov. Ioane Kovács.

Brasiovu 4 Febr. 1867.

Magistratulu urbano si districtualu.

Nr. M. 53/1867.

3—3

Publicatiune.

In 24 Februarie 1867 se voru vinde cu licitatiiune, celui ce va da mai multo, morile de macinatu, derstele de straiu si piuele de panura (postavu) ale comunei Hermanu (Honigberg), cari se afla pe ap'a Tatrangului sub Nr. casei 537, pe campulu Hermanului, din preuna cu dreptulu de macinatu si moraritu, cu pretiulu stri-garei de 5100 fl. m. a. Vendarea se face la loculu morilor. Condițiile de licitatiiune se potu vedé in verce di in órele ordinarie oficiale in cancelari'a comunei Hermanu. —

Brasiovu in 30 Ian. 1867.

Magistratulu urbano si districtualu.

Cursurile la bursa in 15. Febr. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 1 cr. v.
Augsburg	—	—	126 , , ,
London	—	—	127 , , ,
Imprumutul nationalu	—	—	61 , 30 , ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %	64	—	,
Actile bancului	—	—	757 , , ,
creditalui	—	—	179 , , ,

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamantului in 11. Febr. 1867:

Bani 70·50 — Marfa 71·—

Editiunea: Cu tipariu lui

JOANE GÖTT si fiu HENRICU.